

Zader, v Haliči *Lvov* a *Krakov*, v Bukovině *Černovice*, v Sedmihradech *Sibiň* a v Chorvatsku *Záhřeb*. — V Čechách, na Moravě a ve Slezsku jsou větší města ještě následující: Liberec, Lito- měrice, Děčín, Ústí nad Labem, Žatec, Karlovy Vary, Teplice, Cheb, Most, Plzeň, Budějovice, Kutná Hora, Hradec Králové, Mladá Boleslav; Olomouc, Jihlava, Znojmo, Prostějov, Kroměříž, Uherské Hradiště, Nový Jičín; Těšín, Bilsko a jiná.

58. Pořádek v říši.

Nejvyšší hlavou mocnářství rakousko-uherského jest císař pán. Nyní vládne **Jeho Veličenstvo císař pán František Josef I.** — Nejvyššími státními úředníky jsou ministři, které císař pán sám za rádce si volí.

Pravidla, jimiž řídití se má každý občan jisté země nebo říše, slují zákony. Rozeznáváme tedy zákony zemské a říšské. Zákony zemské vydává císař pán se sněmy zemskými, zákony říšské s říšskou radou. — Do sněmů a do říšské rady volí státní občané své zástupce či poslance. Volby upraveny jsou zvláštními zákony; několik poslanců volí velkostatkáři, několik obchodní komory, několik města a několik obce venkovské.

Na sněmě radí se poslancové o pravidlech, která by byla prospěšna celé zemi. Schválí-li císař pán pravidla, která většina zemského sněmu přijala, stávají se z nich zákony zemské. Zákony tyto prohlašují se jménem císařovým a začínají slovy: „S přívolením sněmu (Mého království Českého — Mého markrabství Moravského a t. d.) vidí se mi naříditi takto . . .“

Zákony, které mají platnost míti v celé říši, dává císař pán s říšskou radou. Dle naší ústavy říšské dělí se říšská rada ve dvě sněmovny, totiž v komoru panskou a ve sněmovnu říšských poslanců. — Členy komory panské jmenuje sám císař pán; počet jejich není obmezen. Členové sněmovny poslanců volí se podobným způsobem jako poslanci sněmů zemských. —

Poslancové sněmovny říšské a členové panské komory scházejí se ve Vídni, aby se tam radili a usnášeli o blahu celé říše. Zákony říšské prohlašuje císař pán slovy: „S přívolením obojí sněmovny rady říšské vidí se mi vydati tento zákon.“